REPUBLICA MOLDOVA
Mun. UNGHENI
Judecătoria UNGHENI

HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ

7 februarie 2024

În cauza civilă nr. 2c – 35/2023 *(nr. electronic – 2 – 23084121 – 51 – 2c - 13062023),*
având ca obiect cererea de chemare în judecată introdusă la 13 iunie 2023 și acceptată în procedură contencioasă, care privește pe

Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” (reclamant)

împotriva

Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” (pârât)

- *privind încasarea datoriei formată din dobânda întârziere și prejudiciul patrimonial, inclusiv compensarea cheltuielilor de judecată,*

JUDECĂTORIA UNGHENI,
în numele căreia examinează judecătorul specializat în materie civilă:
Președintele ședinței: Constantin CHILIAN, *judecător*
și Tatiana CHIORESCU, *grefier de ședință*,

- *a stabilit* dezbaterile judiciare în ședință de judecată publică care s-a desfășurat în limba română la 23 ianuarie 2024, cu participarea reprezentantului reclamantului și pârâtului;

- *a amânat* deliberarea și adoptarea dispozitivului hotărârii pentru 31 ianuarie, 6 – 7 februarie 2024, fiind pronunțat la ultima dată menționată;

- *a înregistrat* cererea de apel depusă de *pârâtul* Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” la 12 februarie 2024, *în urma căreia*

întocmește hotărârea integrală, având în vedere *(a)* perioada zilelor nelucrătoare (concediu de odihnă anual (2 – 5 ianuarie 2024) și delegări pentru participarea în cadrul unor vizite de studiu și de lucru – (15 – 19 aprilie; 24 – 26 aprilie 2024; 17 – 18 mai 2024; concediu medical – 22 – 24 mai 2024; (b) termenul necesar pentru redactarea unei hotărâri pe cazuri complexe raportat la

volumul excesiv de muncă (*anul* 2024: cereri repartizate - 464; *restituite* - 100; *examinate* – 493; ; *hotărâri motivate* – 28, fără a lua în calcul ședințele și lucrul aferent cauzelor);

cu următorul cuprins:

PARTEA DESCRIPTIVĂ

Pretențiile reclamantului.

1. La 13 iunie 2023, *reclamantul* Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtului* Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE”.

2. La aceeași dată, cererea a fost repartizată, în mod aleatoriu, judecătorului Constantin CHILIAN. După înlăturarea neajunsurilor, judecătorul a constatat că cererea respectă condițiile de formă și a acceptat-o în procedură contencioasă la 27 iulie 2023 (f. d. 49).

3. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

(1) încasarea din contul pârâtului a sumei băneşti în mărime de 8.587,85 de dolari USA, cu titlu de dobândă de întârziere;

(2) repararea prejudiciului patrimonial în mărime de 45.100,15 de lei;

(3) încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor judiciare, sub forma: (a) taxei de stat în mărime de 5.937,34 de lei.

4. Pentru a-și demonstra pretențiile de mai sus, reclamantul a depus la dosar, în copie, mai multe înscrisuri.

Pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare. Observațiile pârâtului.

5. La 11 septembrie 2023, *pârâtul* Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” a depus o referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii. Pârâtul susține că reclamantul nu mai poate cere penalități sau dobândă legală pentru datoria de 54.750 de dolari SUA, deoarece a epuizat acest drept procedural. La fel, pârâtul afirmă că nu a pierdut procesul anterior, deci nu poate fi obligat să plătească cheltuielile de asistență juridică (f. d. 53 – 56).

6. La 23 ianuarie 2024, reclamantul a introdus obiecții pe marginea referinței. În mod concret, reclamantul notează că dreptul a solicita dobândă de întârziere și/sau penalitate nu a fost pierdut, deoarece cererea de renunț și încetarea procesului de intentare a insolvabilității se referă doar la datoria de bază în mărime de 54.750,30 de dolari SUA. În sprijinul observațiilor, reclamantul a folosit înscrisuri suplimentare (f. d. 67 – 73).

7. Termenul de judecare a cauzei a fost stabilit pentru 23 ianuarie 2024.

Dezbaterile judiciare.

8. În clădirea Judecătoriei UNGHENI, mun. UNGHENI, instanța de judecată *a stabilit* dezbaterile judiciare în ședință de judecată publică care s-a desfășurat în limba română la 23 ianuarie 2024, în prezența:

- Reprezentantul reclamantului, avocatul Sorin BRUMĂ;
- Reprezentantul pârâtului, avocatul Eugeniu MUSTEAȚĂ.

9. Instanța de judecată și-a întemeiat hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Această parte din pagină este lăsată necompletată intenționat.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

PRETENȚIILE RECLAMANTULUI.

Argumentele participanților la proces.

10. *Reclamantul* a indicat că și-a executat obligația de a transmite marfă pârâtului Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE”. În schimb, ultimul nu și-a onorat obligația de achitare a prețului pentru *firele de iută* în mărime de 975.584 de lei, echivalentul în dolari SUA – 54.750,30. Astfel, pârâtul nu și-a executat cu bună – credință obligațiunile contractuale în termenul stabilit. Din acest motiv, reclamantul a fost nevoit să depună o cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate față de pârât. În perioada 14 decembrie 2022 – 14 februarie 2023, pârâtul a achitat integral suma de mai sus. Procesul judiciar a încetat în baza cererii reclamantului de renunț la pretenția de bază. Respectiv, pârâtul se află în întârziere din 6 mai 2022, acumulând o datorie pentru dobânda de întârziere de 8.587.85 de dolari SUA. Totodată, având în vedere expirarea termenului contractului, reclamantul consideră că nu este în drept să ceară încasarea penalității contractuale, dar este îndreptățit la o despăgubire sub forma dobânzii de întârziere de mai sus.

În același timp, reclamantul subliniază că a suportat cheltuieli judiciare în procesul de insolvabilitate. Așadar, menționează că ele reprezintă un prejudiciu material în mărime de 44.700,15 de lei, care trebuie reparat de pârât în condițiile art. 19 și 1998 din Codul civil. Prin urmare, reclamantul consideră că acțiunea sa este una întemeiată.

În cadrul dezbaterilor judiciare, reclamantul, prin avocatul său, a remarcat că cererea de renunț la procesul judiciar inițial s-a referit *numai* la datoria de bază în mărime de 54.750,30 de dolari SUA. Cele menționate demonstrează că reclamantul nu a renunțat la pretențiile sale față de pârât privind încasarea forțată a dobânzii de întârziere și/sau penalității. De asemenea, avocatul a sugerat că argumentul lui se bazează pe art. 11 alin. (3) din Legea nr. 149/2012 potrivit căreia penalitățile sau alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor nu se iau în calcul la constatarea insolvabilității debitorului. De asemenea, cauza privind intentarea insolvabilității nu a fost ajuns la etapa înaintării și validării creanțelor și/sau întocmirii tabelului definitiv. Așadar, apărarea pârâtului trebuie respinsă.

Totodată, avocatul a susținut că toate cheltuielile pentru asistență juridică din procesul anterior reprezintă un prejudiciu cauzat clientului său, prin acțiunile ilegale ale pârâtului.

11. *În motivarea referinței*, pârâtul Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” a susținut că dobânda de întârziere cerută de reclamant izvorăște din contractul cu nr. 1703 – 2020 din 12 februarie 2021. În temeiul acestui contract, reclamantul a cerut încasarea datoriei indicate mai sus și a penalității în cauza civilă care privește cererea introductivă de

intentare a procesului de insolvabilitate. Potrivit art. 143 alin. (8) din Legea nr. 149/2012, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate. La 18 mai 2023, instanța de insolvabilitate a încetat procesul menționat supra și a explicat efectele art. 266 alin. (2) din Codul de procedură civilă. În acest context, creditorul nu poate solicita în baza aceluiași temei atât penalitatea, cât și dobânda de întârziere potrivit art. 942 alin. (4) din Codul civil. În esență, pârâtul notează că reclamantul a epuizat dreptul procedural de a mai cere penalitatea pentru întârzierea restituirii datoriei de 54.750 de dolari SUA, izvorâte din contractul nr. 1703-2020 din 12 februarie 2021. Totodată, reclamantul nu mai poate pretinde la dobânda legală odată ce a înaintat anterior o acțiune cu privire la încasarea penalității. În același timp, pârâtul a indicat că nu a pierdut procesul judiciar, respectiv nu poate fi obligat să repare prejudiciul format din cheltuielile de asistență juridică din procesul judiciar anterior. Mai mult, datoria a fost achitată odată cu înaintarea cererii introductive până a fi primită spre examinare. Pe baza acestor argumente, pârâtul a cerut respingerea acțiunii.

În cadrul dezbaterilor judiciare, pârâtul, prin avocatul său, a susținut argumentele de mai sus. La fel, avocatul a remarcat că pretenția referitor la repararea prejudiciului nu se poate baza pe răspunderea delictuală, cât timp modul de încasare al ei e prevăzut în Codul de procedură civilă.

Legislația aplicabilă speței.

12. Pentru a solicita încasarea dobânzii de întârziere, reclamantul a făcut trimitere la *art. 942 din Codul civil*. În ceea ce privește repararea prejudiciului patrimonial, reclamantul a susținut că aplicabilitatea *art. 19 și art. 1998 din Codul civil*. Pârâtul a sugerat că dispozițiile legale relevante demonstrează că părțile nu se află într-un raport juridic obligațional.

13. Pornind de la argumentele părților, judecătorul consideră relevante următoarele dispoziții legale prevăzute în Codul civil:

Articolul 858.

Condițiile generale de executare a obligațiilor

(1) Temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

(2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Articolul 942.

Dobânda de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare

(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

(4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.

Articolul 1998.

Temeiul şi condițiile generale ale răspunderii delictuale

(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Articolul 1999.

Domeniul de aplicare

(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică și în cazul prejudiciului cauzat în raporturile contractuale, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile legale privind neexecutarea obligațiilor.

(2) Dispozițiile prezentului capitol nu se aplică în cazurile în care aplicarea lor contravine altor dispoziții legale.

14. Hotărârile Curții Constituționale se aplică direct la soluționarea cazului în acord cu *art. 2 alin. (1) și art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă.*

Circumstanțele de fapt și analiza judecătorului.

15. Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, judecătorul a reflectat în mod egal în privința tuturor probelor din dosar. În special, s-a ținut cont de legătură reciprocă și capacitatea lor de a răspunde specific și explicit la chestiunile principale ridicate de participanții în proces (*vezi* art. 130 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă). Astfel, judecătorul s-a concentrat pe acelea argumente, dovezi și afirmații care au importanță și sunt decisive pentru soluționarea corectă a cauzei civile (*vezi* art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă).

16. *În cazul de față*, judecătorul constată că raportul obligațional dintre părți îmbracă forma unui contract de vânzare – cumpărare. În special, reclamantul Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” și pârâtul Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” au încheiat contractul nr. 1703 – 2020 din 12 februarie 2021. Potrivit obiectului contractului, reclamantul livrează pârâtului fire de iută 560 x 2tex în a doua parte a lunilor martie – aprilie 2021. Condițiile de plată se limitau la 120 de zile de la data facturării (f. d. 7 – 9).

17. Conform facturii fiscale seria AAM nr. 0752354 din 5 ianuarie 2022, pârâtul a confirmat prin semnătură și ștampilă că a primit marfa (fire de iută răsucite) la prețul final de 975.584,65 de lei (f. d. 13 – 14). Părțile au decis că obligația bănească va fi exprimată în valută străină, și anume - 54.750,30 de dolari SUA.

18. Potrivit punctului 3 din contractului, obligația de plată a mărfii trebuia executată în termen de 120 de zile de la data facturării, și anume de la 5 ianuarie 2022 până la 5 mai 2022. Din ziua următoare, pârâtul a fost obligată să plătească reclamantului prețul pentru marfa cumpărată în mărime de 54.750,30 de dolari SUA.

19. La 29 iulie 2022, pârâtul a semnat actul de verificare, prin care a menționat că datoria în baza facturii de mai sus reprezintă 54.750,30 de dolari SUA (f. d. 12).

20. Din cauza neexecutării obligației, la 28 noiembrie 2022, reclamantul a introdus o cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate față de pârât. Potrivit acestei cereri, reclamantul a cerut, *printre altele,* să admită și să valideze creanța chirografară în mărime

de 54.750,30 de dolari SUA, inclusiv creanța de rang inferior (penalitatea) în mărime de 2.025,76 de dolari SUA față de patrimoniul pârâtului (f. d. 16, 71 – 73). De asemenea, reclamantul a achitat taxa de stat în mărime de 400 de lei (f. d. 27).

21. La 2 decembrie 2022, Judecătoria UNGHENI a restituit cererea introductivă, deoarece reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei (f. d. 17).

22. La 12 decembrie 2022, reclamantul a contestat cu recurs încheierea de mai sus.

23. În perioada 14 decembrie 2022 – 14 februarie 2023, pârâtul a achitat integral prețul mărfii în mărime de 54.750,30 de dolari SUA (f. d. 6).

24. La 21 februarie 2023, Curtea de Apel CHIȘINĂU a casat încheierea instanței de insolvabilitate din 2 decembrie 2022 și a remis cauza în aceeași instanță (f. d. 18 – 19). La 31 martie 2023, instanța a admis spre examinare cererea introductivă și a fixat ședința de examinare pentru 18 mai 2023, ora 10:30 (f. d. 20).

25. La 4 mai 2023, reclamantul a depus cerere de renunț la acțiune și încetarea procesului pornit în baza cererii introductive (f. d. 21). În cuprinsul cererii, reclamantul a indicat:

> (...)
>
> În temeiul principiul disponibilității și având în vedere faptul că recent Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” a satisfăcut parțial (la data de 14 februarie 2023 a fost achitată reclamantul doar datoria de bază în sumă de 54.750,30 de dolari SUA rămânând neachitată penalitatea/dobândă de întârziere cerințele) (....)
>
> (...) pentru Societatea cu Răspunde Limitată „MOBILE” a apărut necesitatea depunerii prezentei cereri (fiindcă existența datoriilor cu titlu de penalități/dobânzi de întârzieri nu se iau în calcul la intentarea insolvabilității în raport cu debitorul) (...)

26. Prin încheierea din 18 mai 2023, Judecătoria UNGHENI a admis cererea de renunț formulată de creditorul, Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE”, și a încetat procesul în cauza de insolvabilitate respectivă. A menționat că nu se admite o nouă adresare în judecată a creditorului Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” împotriva aceluiași debitor, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri (f. d. 22).

27. La 15 martie 2023, reclamantul a achitat avocatului său serviciile juridice prestate în baza contractului nr. 07-1-11/2022 din 7 noiembrie 2022 în mărime de 44.700,15 lei (f. d. 25).

28. Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a susținut că pârâtul i-a cauzat prejudiciul, sub forma dobânzii de întârziere, prin neexecutarea obligației pecuniare în termen. În același timp, reclamantul a sugerat că a fost prejudiciat prin suportarea cheltuielilor de judecată în mărime de 44.700,15 lei în cauza de insolvabilitate.

29. Astfel, judecătorul este chemat să răspundă la pretențiile reclamantului în raport cu obiecțiile pârâtului, și anume: ***(i) dacă*** dobânda de întârziere poate fi încasată în funcție de excepția prevăzută la art. 942 alin. (4) din Codul civil; ***(ii) dacă*** cheltuielile de judecată pot fi încasate în baza răspunderii delictuale prevăzute de art. 1998 alin. (1) din Codul civil.

În ceea ce privește încasarea dobânzii de întârziere.

30. Pentru început, instanța de judecată amintește că pârâtul a confirmat primirea mărfii, dar nu a achitat suma datorată de 54.750,30 dolari SUA până la termenul stabilit, ceea ce a condus la inițierea unui proces de insolvabilitate de către reclamant. Suplimentar, reclamantul a

cerut de la instanța de insolvabilitate validarea creanței de rang inferior, cu titlu de penalitate, în mărime de 2.025,76 de dolari SUA (f. d. 16, 71 – 73). Procesul judiciar respectiv a încetat în baza cererii de renunț introdusă de reclamant.

31. În prezenta cauză civilă, reclamantul a solicitat încasarea dobânzii de întârziere.

32. La acest capitol, instanța de judecată notează că reclamantul (creditorul) are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutare obligației (*vezi* art. 934 alin. (1) din Codul civil). Respectiv, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la *dobândă de întârziere* pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data plății (*vezi* art. 942 alin. (1) din Codul civil).

33. În același timp, părțile pot evalua anticipat prejudiciul în cazul neexecutării obligației potrivit unei clauze penale (penalitate) (*vezi* art. 947 alin. (1) din Codul civil).

34. Cu toate acestea, *art. 942 alin. (4) din Codul civil* limitează dreptul reclamantului de a cere concomitent încasarea atât a dobânzii de întârziere, cât și a penalității. În acest sens, reclamantul are dreptul să aleagă cea mai favorabilă opțiune pentru a-și recupera prejudiciul suferit din cauza întârzierii.

35. Din acest motiv, pârâtul *contestă* dreptul reclamantului la despăgubiri pentru neexecutarea obligației la timp. Pârâtul consideră că încetarea procesului judiciar anterior îl privează pe reclamant de dreptul de a cere dobânda de întârziere într-un nou proces judiciar dintre aceleași părți. Cu alte cuvinte, reclamantul a ales *deja* încasarea penalității, ceea nu-i dă dreptul să solicite încasarea dobânzii de întârziere, potrivit *art. 942 alin. (1), (4) din Codul civil*.

36. Instanța de judecată nu poate accepta observațiile pârâtului în urma ascultării și analizei argumentelor aduse de către avocatul reclamantului. În acest context, se observă că

- procesul judiciar inițial nu a fost pornit în procedură contencioasă, ci reclamantul a introdus o cerere împotriva pârâtului în procedura de declarare a insolvabilității. Condițiile de intentare a procesului de insolvabilitate sunt cuprinse în lege specială, *și anume* Legea insolvabilității nr. 149/2012;
- motivul pentru depunerea cererii introductivă din 28 noiembrie 2022 se referă la – neexecutarea pârâtului a obligației pecuniare pentru marfă în mărime de 54.750,30 de dolari SUA. Totodată, reclamantul a cerut validarea creanței de rang inferior, cu titlu de penalitate, în mărime de 2.025,76 de dolari SUA;
- în urma unui proces de contestare, instanța de insolvabilitate a admis spre examinare cererea de mai sus la 31 martie 2023;
- la 4 mai 2023, reclamantul a renunțat la validarea creanțelor în partea ce ține de datoria de bază în sumă de 54.750,30 de dolari SUA, deoarece pârâtul a achitat integral această datorie;
- în cuprinsul cererii de renunț, reclamantul a menționat expres că – „*rămâne neachitată penalitatea/dobânda de întârziere, inclusiv aceste sume nu se iau în calcul la intentarea insolvabilității*”.

37. Pe baza acestor împrejurări, instanța de judecată consideră că pârâtul a interpretat efectele încetării procesului judiciar în cauza de insolvabilitate *contrar* principiului „actul trebuie interpretat în sensul în care poate produce efecte, nu în sensul în care nu produce efecte” (actus interpretandus este potius ut valeat quam ut pereat). Altfel spus, o normă juridică trebuie interpretată în sensul său pozitiv, care generează efecte juridice, astfel încât rezultatul aplicării

practice a normei juridice să fie cât mai aproape de finalitatea urmărită de text în contextul său (*vezi* hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 7 aprilie 2022, para. 83).

38. În primul rând, potrivit *art. 11 alin. (3) din Legea nr. 149/2012,* penalitățile sau alte sancțiuni financiare aferente neexecutării obligațiilor *nu se iau* în calcul la constatarea insolvabilității debitorului.

39. În mod practic, procesul de insolvabilitate intentat de reclamant nu ar fi continuat în lipsa datoriei de bază, care a fost plătită *după* depunerea cererii introductive.

40. Astfel, solicitarea reclamantului privind încasarea penalității în procesul de intentare a insolvabilității *a fost una teoretică* și nu a produs efecte juridice.

41. În al doilea rând, *art. 942 alin. (1) și (4) din Codul civil* are ca scop despăgubirea integrală a creditorului pentru prejudiciul suferit din cauza întârzierii la plată. Aplicând principiul de mai sus, reclamantul ar fi fost lipsit de dreptul de a cere încasarea dobânzii de întârziere *numai dacă* ar fi primit penalitatea de la pârât în mod real. Reclamantul a explicat că pârâtul nu l-a despăgubit pentru neexecutarea obligației în termen.

42. Prin urmare, reclamantul este îndreptățit să ceară plata dobânzii de întârziere.

43. *În ceea ce privește mărimea dobânzii de întârziere,* instanța de judecată reține înscrisul prezentate de reclamant *în calitate de mijloc de probă pertinentă.* Or, acesta este semnat de către persoana responsabilă și conține elementele necesare pentru un astfel de document. Totodată, pârâtul *nu a combătut* calculele prezentate de reclamant. Respectiv, mărimea dobânzii de întârziere nu trebuie probată într-un alt mod decât în felul făcut de reclamant (*vezi* art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă).

44. Așadar, nu există dubii că datele pe care le conține proba analizată *corespunde realității* (*vezi* art. 130 alin. (5) din Codul de procedură civilă).

45. În continuare, pârâtul nu a negat că suma datoriei de bază s-a aflat la scadență. Mai mult, acesta nu a comunicat despre existența unor impedimente în afara controlului acestuia, care ar justifica neexecutarea obligațiilor pecuniare (*vezi* art. 903 – 904 din Codul civil).

46. Pe baza acestor motive, reclamantul este în drept să obțină suma bănească în mărime de 8.587,85 de dolari SUA, cu titlu de dobândă de întârziere în urma nerespectării obligațiilor prevăzute în contractul nr. 1703 – 2020 din 12 februarie 2021.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de judecată în baza răspunderii delictuale.

47. Judecătorul amintește că reclamantul a precizat că a suportat cheltuieli pentru asistență juridică și plata taxei de stat în procedura de declarare a insolvabilității în mărime totală de 45.100 de lei.

48. Instanța de judecată *nu este în drept* să modifice din oficiu temeiul de fapt sau de drept al acțiunii (*vezi* art. 60 alin. (4) din Codul de procedură civilă). Dimpotrivă, reclamantul are obligația să identifice și să definească *motivul* adresării în instanța de judecată.

49. La acest capitol, instanța de judecată se va concentra pe temeiurile indicate de reclamant, *în special (i)* el a menținut opinia potrivit căreia răspunderea delictuală reprezintă temeiul de drept al acestui capăt de cerere (la fel, a plătit taxa de stat pentru pretenție): *(ii)* fapta ilicită se referă la comportamentul pârâtului de neexecutare a obligației.

50. În acest caz, dispozițiile legale ale răspunderii delictuale nu se aplică în cazurile în care aplicarea lor contravine altor dispoziții legale (*vezi* art. 1999 alin. (2) din Codul civil).

51. Astfel, instanța notează că reclamantul nu a negat că sumele bănești de mai sus au fost achitate în scopul plății *pentru* (a) asistență juridică și (b) pentru plata taxei de stat.

52. În primul caz (a), compensarea cheltuielilor de asistență juridică este prevăzută în condițiile *art. 96 din Codul de procedură civilă*. De exemplu, partea care a avut câștig de cauză are dreptul să-i fie compensate cheltuielile de asistență juridică (i) dacă a demonstrat că le-a suportat efectiv (real), (ii) în mod necesar și (iii) au fost rezonabile ca mărime.

53. Al doilea caz (b) se referă la repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul renunțării la acțiune reglementată de *art. 97 din Codul de procedură civilă*. De exemplu, legislatorul stabilește modul în care cheltuielile de judecată sunt distribuite între părți în funcție de comportamentul lor procedural (renunțarea la acțiune înainte de comunicarea actelor ori după comunicare, încheierea tranzacției, recunoașterea pretențiilor).

54. Spre deosebire de ambele cazuri, răspunderea civilă delictuală se angajează dacă există 4 condiții: *(i)* săvârșirea de pârât a unei fapte ilicite; *(ii)* existența vinovăției celui ce a comis fapta; *(iii)* existența unui prejudiciu cert și nereparat și *(iv)* raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciul cauzat. În cazurile expres prevăzute de lege, răspunderea respectivă poate fi angajată și în lipsa unor condiții (*vezi* art. 1998 alin. (1) din Codul civil)

55. Din această perspectivă, temeiurile și condițiile generale ale răspunderii delictuale, așa cum le-a motivat reclamantul, *contravin* temeiurilor și condițiilor de compensare sau de repartizare a cheltuielilor de judecată prevăzute de articolele legale sus – menționate. Mai mult, normele de drept procedural civil *din alte legi* trebuie să corespundă prezentului cod (*vezi* art. 2 alin. (1) din Codul de procedură civilă).

56. Așadar, răspunderea delictuală și repartizarea cheltuielilor de judecată nu se completează și nu se susțin reciproc, deoarece ele sunt reglementate de dispoziții legale distincte, fiecare având propriile temeiuri și condiții de aplicare.

57. Pe cale de consecință, instanța respinge acest capăt de cerere.

CONCLUZIA.

58. Având în vedere cele de mai sus, instanța de judecată constată că *(i)* dobânda de întârziere poate fi încasată în măsura în care solicitarea reclamantului privind încasarea penalității în procesul de intentare a insolvabilității a fost una teoretică și nu a produs efecte juridice; *iar (ii)* cheltuielile de judecată nu pot fi încasate în baza răspunderii delictuale. În asemenea condiții, instanța de judecată *a hotărât:*

- *pârâtul* Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” este obligat să plătească reclamantului Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” suma bănească în mărime de 8.587,85 de dolari SUA, cu titlu de dobândă de întârziere în urma nerespectării obligațiilor prevăzute în contractul nr. 1703 – 2020 din 12 februarie 2021;
- *să respingă* pretenția formulată de reclamant, cu privire la repararea prejudiciului patrimonial.

59. În consecință, judecătorul ajunge la concluzia de a *admite parțial* acțiunea.

REPARTIZAREA CHELTUIELILOR JUDICIARE.

60. Reclamantul a solicitat să-i fie restituită din contul pârâtului *cheltuielile judiciare,* sub forma: (a) taxei de stat în mărime de 5.937,34 de lei. A fost anexat ordinul de plată care confirmă plata acestei sume bănești (f. d. 4).

61. Pârâtul nu a comentat această cerere formulată de către reclamant.

62. În cazul cheltuielilor judiciare se aplică principiul de drept „*plătește învinsul*”. Astfel, judecătorul observă că pârâtul a pierdut procesul judiciar, iar reclamantul a avut câștig parțial și a demonstrat că a suportat cheltuieli judiciare în mărime de 5.937,34 de lei.

63. În conformitate cu *art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă*, pârâtul este obligat să plătească reclamantului suma bănească în mărime de 4.590,10 lei, în ceea ce privește taxa de stat *calculată* proporțional pretențiilor admise mai sus (153.003,71 de lei (la data pronunțării hot). x 3 %). Restul sumei cerute *se respinge.*

DISPOZITIVUL

Pentru aceste motive, *în numele LEGII*,
instanța de judecată

1. *Admite parțial* acțiunea civilă intentată de către ***reclamantul*** **Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE”** (IDNO – 1002600040748; sediul – mun. CHIȘINĂU, str. Petru Rareș, nr. 39/1) împotriva ***pârâtului*** **Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE”** (IDNO – 1003609010952; sediul – mun. UNGHENI, str. Națională, nr. 82).
2. *Hotărăște că pârâtul* Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” este obligat să plătească *reclamantului* Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” suma bănească în mărime de **8.587,85 (opt mii cinci sute optzeci și șapte, 85) de dolari SUA,** cu titlu de dobândă de întârziere în urma nerespectării obligațiilor prevăzute în contractul nr. 1703 – 2020 din 12 februarie 2021, *în condițiile* în care s-a constatat că: (a) reclamantul a renunțat la validarea creanțelor în partea ce ține de datoria de bază în sumă de 54.750,30 de dolari SUA, menționând expres în cererea de renunț că – „rămâne neachitată penalitatea/dobânda de întârziere, inclusiv aceste sume nu se iau în calcul la intentarea insolvabilității”; (b) respectiv, aceste argumente sunt susținute de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 149/2012; (c) astfel, solicitarea reclamantului privind încasarea penalității în procesul de intentare a insolvabilității *a fost una teoretică* și nu a produs efecte juridice în baza art. 942 alin. (4) din Codul civil); (d) prin urmare, reclamantul este îndreptățit să ceară plata dobânzii de întârziere.
3. *Respinge* pretenția formulată de reclamant, cu privire la repararea prejudiciului patrimonial, *deoarece* (a) reclamantul a menținut opinia potrivit căreia răspunderea delictuală reprezintă temeiul de drept al acestui capăt de cerere (la fel, a plătit taxa de stat pentru pretenție); (b) în acest context, instanța nu este în drept să modifice din oficiu temeiul acțiunii; (c) dispozițiile legale ale răspunderii delictuale nu se aplică în cazurile în care aplicarea lor contravine altor dispoziții legale (art. 1999 alin. (2) din Codul civil); (d) astfel, suma cerută de reclamant *sunt* cheltuieli pentru asistență juridică, care trebuie compensate sau repartizate în ordinea art. 96 sau 97 din Codul de procedură civilă; (e) sub acest aspect, temeiurile și condițiile generale ale răspunderii delictuale, așa cum le-a motivat reclamantul (comportamentul ilicit al pârâtului de neexecutare), *contravin* temeiurilor și condițiilor de compensare sau de repartizare a cheltuielilor de asistență prevăzută de legea procedural civilă.
4. Executarea obligației pecuniare exprimată în valută străină se face în moneda națională, cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, *cu excepțiile* prevăzute de art. 873 din Codul civil.

5. *Hotărăște că* pârâtul Societatea cu Răspundere Limitată „MOLDABELA TRADE” este obligat să plătească reclamantului Societate cu Răspunde Limitată „MOBILE” suma bănească în mărime de **4.590,10 (patru mii cinci sute nouăzeci, 10) lei,** în ceea ce privește taxa de stat *calculată* proporțional pretențiilor admise mai sus (153.003,71 de lei (la data pronunțării hot). x 3 %). Restul sumei cerute *se respinge.*
6. Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.
7. Hotărârea va deveni definitivă în condițiile art. 254 din Codul de procedură civilă.

Hotărârea judecătorească integrală este pusă la dispoziția participanților la proces, prin remiterea acesteia la domiciliul/sediul lor cunoscut de către instanța judecătorească și prin plasarea pe pagina web – „https://jun.instante.justice.md/”, în ordinea prevăzută de legea procedural civilă.

Constantin CHILIAN
judecător _____